

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2009 - 2014

Έγγραφο συνόδου

A7-0213/2011

31.5.2011

ΕΚΘΕΣΗ

σχετικά με τη χρηματοδότηση της υποδομής σε φράγματα στις
αναπτυσσόμενες χώρες
(2010/2270(INI))

Επιτροπή Ανάπτυξης

Εισηγήτρια: Nirj Deva

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....	3
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ	13

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη χρηματοδότηση της υποδομής σε φράγματα στις αναπτυσσόμενες χώρες (2010/2270(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, με ημερομηνία 17 Φεβρουαρίου 2011, σχετικά με την ενεργειακή στρατηγική της Παγκόσμιας Τράπεζας για τις αναπτυσσόμενες χώρες¹
 - έχοντας υπόψη την έκθεση του 2010 για την "Παγκόσμια ανάπτυξη: ανάπτυξη και αλλαγή του κλίματος",
 - έχοντας υπόψη την έκθεση 2011 του Προγράμματος του ΟΗΕ για το Περιβάλλον (UNEP) και του Παγκόσμιου Μετεωρολογικού Οργανισμού (WMO), με τίτλο «Ολοκληρωμένη αξιολόγηση της αιθάλης και του τροποσφαιρικού όζοντος: περίληψη για τους φορείς λήψης αποφάσεων»,
 - έχοντας υπόψη την 3η έκθεση των Ηνωμένων Εθνών για τις παγκόσμιες εξελίξεις στον τομέα του νερού το 2009,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση 2008 των Ηνωμένων Εθνών για το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών (UNDP) και της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας (WHO), με τίτλο «Η κατάσταση της πρόσβασης στην ενέργεια στις αναπτυσσόμενες χώρες»,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση 2007 του ΟΗΕ για το έργο Φράγματα και Ανάπτυξη, με τίτλο «Φράγματα και Ανάπτυξη: πρακτικές για μια καλύτερη λήψη αποφάσεων σε αυτό τον τομέα. Επιτομή πρακτικών για τη βελτίωση της λήψης αποφάσεων όσον αφορά τα φράγματα και σχετικές εναλλακτικές λύσεις»,
 - έχοντας υπόψη την τελική έκθεση της Παγκόσμιας Επιτροπής για τα Φράγματα, με τίτλο «Φράγματα και Ανάπτυξη: ένα νέο πλαίσιο λήψεως αποφάσεων» της 16ης Νοεμβρίου 2000,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση του UNEP με τίτλο «Παγετώνες υψηλών ορέων και αλλαγή του κλίματος» της 8ης Νοεμβρίου 2010,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση 2008 του UNEP με τίτλο «Γλυκά ύδατα σε κίνδυνο. Νότιος Ασία. Εκτίμηση του βαθμού στον οποίο είναι ευάλωτοι οι πόροι γλυκών υδάτων στην περιβαλλοντική αλλαγή»,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 48 του Κανονισμού του,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Ανάπτυξης (A7-0213/2011),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι με βάση τους τρέχοντες υπολογισμούς υπάρχουν περισσότερα από 50.000 μεγάλα φράγματα, 100.000 μικρότερα φράγματα και ένα εκατομμύριο μικρά

¹ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2011)0067.

φράγματα παγκοσμίως,

- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα, ως «μεγάλα» ορίζονται τα φράγματα με ύψος πάνω από 15 μέτρα και ως «μικρά», σε γενικές γραμμές, τα φράγματα με ύψος κάτω από 15 μέτρα,
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι περίπου 589 μεγάλα φράγματα κατασκευάστηκαν στην Ασία από το 1999 ως το 2001 και από το 2006 σχεδιάστηκαν ή ήσαν υπό κατασκευή 270 φράγματα 60 μέτρων ή και μεγαλύτερα,
- Δ. μολονότι η άδεια για την κατασκευή του τρίτου μεγαλύτερου στον κόσμο φράγματος, το Μπέλο Μόντε στη Βραζιλία, δόθηκε παρά τις σοβαρές περιβαλλοντικές ανησυχίες, καθώς με το εν λόγω φράγμα θα πλημμυρίσουν 500 τετραγωνικά χιλιόμετρα και θα επέλθει σοβαρή ζημιά στο εξαιρετικά πολύτιμο οικοσύστημα και στη βιοποικιλότητα του Αμαζόνιου ενώ θα εκτοπισθούν 50.000 άτομα, κυρίως αυτόχθονες,
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων έχει συμμετάσχει σε σειρά έργων μεγάλων φραγμάτων, ακόμα και στην Ασία (σε χώρες όπως το Λάος και το Πακιστάν),
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το νερό είναι πόρος ζωτικής σημασίας για τη γεωργία, ότι μόνο το 5% των καλλιεργούμενων εκτάσεων της Αφρικής αρδεύεται, ότι λιγότερο από το 10% του υδροηλεκτρικού δυναμικού αξιοποιείται και ότι μόλις το 58% των αφρικανών έχουν πρόσβαση σε ασφαλές πόσιμο νερό,
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η κακή διαχείριση των υδάτινων πόρων στην Αφρική έχει οδηγήσει σε τεράστια διάβρωση του εδάφους, αυξημένο κόστος επεξεργασίας του ύδατος, ταχεία προσάμμιση των ταμιευτήρων, μείωση της οικονομικής δραστηριότητας και διατάραξη των αποθεμάτων ύδατος,
- Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα μεγάλα υδροηλεκτρικά έργα αντιστοιχούν στο 25% των προτεινόμενων πιστωτικών μορίων από μειώσεις εκπομπών στο πλαίσιο του μηχανισμού καθαρής ανάπτυξης (ΜΚΑ),
- Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ανάπτυξη αποκεντρωμένων υποδομών υδροδότησης αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την ασφάλεια των υδάτινων πόρων στην Αφρική και την επίτευξη των αναπτυξιακών στόχων της Χιλιετίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι χρειάζεται βελτίωση των μεθόδων αποθήκευσης για τη διασφάλιση αξιόπιστης υδροδότησης κατά τη διάρκεια περιόδων ξηρασίας και τη συγκράτηση του πλεονάζοντος νερού κατά τη διάρκεια περιόδων πλημμυρών· λαμβάνοντας υπόψη ότι η κατά κεφαλήν ικανότητα αποθήκευσης στην Αφρική είναι περίπου 200 κυβικά μέτρα ετησίως, ποσότητα πολύ μικρότερη από ό, τι σε αναπτυσσόμενες χώρες άλλων περιοχών,
- Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι από το 2007 ως το 2008, αυξήθηκε έντονα η στήριξη στην υποδομή που αφορά το εμπόριο (μέχρι και 75%) και, παρ' όλο που οι δεσμεύσεις σε αυτό τον τομέα παρουσίασαν μεγάλες διακυμάνσεις, το ποσό των περίπου 5 δισ. ευρώ συνολικά για το 2008 είναι αριθμός ρεκόρ,
- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Παγκόσμια Τράπεζα είναι ο μεγαλύτερος εξωτερικός

χρηματοδότης στον τομέα υδάτων, με φάκελο 20 δισ. δολαρίων ΗΠΑ σε έργα σχετικά με τα ύδατα που είναι υπό υλοποίηση σε περισσότερες από 100 χώρες,

- ΙΒ. Εα. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα φράγματα, τα οποία κατά βάση εκτρέπουν ποταμούς και αλλάζουν τη χρήση των φυσικών πόρων, έχουν σημαντικές επιπτώσεις στις ανθρώπινες κοινότητες, τα οικοσυστήματα και τη βιοποικιλότητα των ποταμών και των υγροτόπων,
- ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η έκθεση της Παγκόσμιας Επιτροπής για τα Φράγματα της 16ης Νοεμβρίου 2000 καταλήγει στο συμπέρασμα ότι τα μεγάλα φράγματα, ενώ δεν έχουν οδηγήσει στον προβλεπόμενο βαθμό παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, υδροδότησης ή επίτευξης ελέγχου έναντι των ζημιών από τις πλημμύρες, είχαν ταυτόχρονα τεράστιες κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις, και ότι οι προσπάθειες για τον μετριασμό των επιπτώσεων αυτών έχουν υπάρξει σε μεγάλο βαθμό ανεπιτυχείς,
- ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ταμιευτήρες των φραγμάτων εκπέμπουν αέρια του θερμοκηπίου, συμπεριλαμβανομένου του μεθανίου λόγω της αποσυντιθέμενης βλάστησης,
- ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο ΟΗΕ υπολογίζει ότι ως το 2050 2 δισ. άνθρωποι θα ζουν υπό το σοβαρό κίνδυνο πλημμύρας,
- ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Παγκόσμια Επιτροπή για τα Φράγματα υπολογίζει ότι σε ολόκληρο τον κόσμο έχουν εκτοπιστεί περίπου 40 - 80 εκατομμύρια άνθρωποι λόγω της κατασκευής φραγμάτων,
- ΙΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Παγκόσμια Επιτροπή για τα Φράγματα καταλήγει στο συμπέρασμα ότι τα μεγάλα φράγματα έχουν οδηγήσει σε πολλές περιπτώσεις σε σημαντική και αμετάκλητη απώλεια ειδών και οικοσυστημάτων· και λαμβάνοντας υπόψη ότι η κατανόηση, η προστασία και η αποκατάσταση των οικοσυστημάτων σε επίπεδο λεκανών απορροής ποταμού είναι καίριας σημασίας για την ενίσχυση της ισόρροπης ανθρώπινης ανάπτυξης και της ορθής μεταχείρισης όλων των ειδών,
1. θεωρεί ότι καμία άλλη φυσική καταστροφή παγκοσμίως δεν έχει αποδειχθεί καταστροφικότερη για την περιουσία ούτε έχει κοστίσει περισσότερες ανθρώπινες ζωές τον τελευταίο αιώνα όσο οι πλημμύρες, παρά τα δισεκατομμύρια δολάρια που έχουν δαπανηθεί στη διαχείριση πλημμυρών·
 2. υπογραμμίζει ότι το νερό είναι ένας σπάνιος φυσικός πόρος, γεγονός που εγείρει ζητήματα δίκαιης κατανομής του· ως εκ τούτου, υπογραμμίζει ότι ο επαναπροσδιορισμός της διαχείρισης των πόρων γλυκού νερού, στο πλαίσιο της αλλαγής του κλίματος, αποτελεί αναμφίβολα μια βασική πρόκληση που αντιμετωπίζει η ανθρωπότητα·
 3. επισημαίνει ότι υπάρχει τεκμηριωμένη αύξηση στη συχνότητα σοβαρών πλημμυρών σε ολόκληρο το δεύτερο ήμισυ του 20ού αιώνα και ότι οι πλημμύρες θα αποδειχθούν κρίσιμο ζήτημα στις ερχόμενες δεκαετίες·
 4. σημειώνει ότι οι λιγότερο αναπτυγμένες χώρες (LAX) είναι οι πιο εύάλωτες από τα αποτελέσματα των πλημμυρών· υποστηρίζει τις συστάσεις του UNEP για την αντιμετώπιση των πλημμυρών, σύμφωνα με τις οποίες η καλύτερη διαχείριση των γαιών

πρέπει να συνδυαστεί με καλύτερες μεθόδους αποθήκευσης που να βασίζονται στις παραδοσιακές αλλά και σε πιο σύγχρονες επιστημονικές γνώσεις· συνιστά την εξυγίανση και την αποκατάσταση καίριων οικοσυστημάτων, που εκτείνονται από δάση έως υγροτόπους, τα οποία μπορούν να ενισχύσουν τα αποθέματα νερού και να λειτουργήσουν ως παράγοντες προστασίας έναντι ακραίων κλιματικών φαινομένων όπως οι πλημμύρες·

5. υπογραμμίζει ότι η αύξηση της θερμοκρασίας του πλανήτη θα επηρεάσει τα πρότυπα ατμοσφαιρικών κατακρημνισμάτων, θα έχει επιπτώσεις στους παγετώνες και τους πάγους, με αποτέλεσμα να αποτελεί ολοένα και μεγαλύτερη πρόκληση όσον αφορά την ασφάλεια διατροφής·
6. επισημαίνει επίσης ότι εξαιτίας της επιτάχυνσης του λιώσιμου των παγετώνων, κατ'εξοχήν στα Ιμαλία και στις Άνδεις, οι ορεινές περιφέρειες κινδυνεύουν όλο και περισσότερο από πλημμύρες και κατολισθήσεις· ωστόσο, επισημαίνει ότι το λιώσιμο των παγετώνων δεν είναι ο μοναδικός παράγοντας που επηρεάζει τη ροή των υδάτων στα Ιμαλία, αλλά ότι ο χρόνος και η ένταση εκδήλωσης των μουσώνων, άλλες βροχοπτώσεις και ιδίως πρακτικές χρήσης της γης όπως η αποψίλωση των δασών, η υπερβόσκηση, τα γεωργικά συστήματα και τα πρότυπα οικιστικής ανάπτυξης είναι επίσης καθοριστικοί παράγοντες· συγκεκριμένα τονίζει ότι η αποψίλωση των δασών αυξάνει συχνά τον ρυθμό και την ταχύτητα εισροής των υδάτων σε μεγάλα κανάλια, ενώ οι «πλημμύρες λόγω υπερχειλίσεως παγετώδους λίμνης» (ΠΥΠΛ) επιδεινώνονται συχνά από μη βιώσιμες πρακτικές χρήσης της γης·
7. θεωρεί ότι είναι σημαντικό να εγκριθεί μια πολύπλευρη στρατηγική για τις πλημμύρες σε περιφέρειες όπου υπάρχει σοβαρός κίνδυνος πλημμυρών από ασταθείς παγετώδεις λίμνες, ο οποίος εντείνεται από τις επιπτώσεις της πλανητικής αύξησης της θερμοκρασίας στα πρότυπα ατμοσφαιρικών κατακρημνισμάτων και από τις αποθέσεις αιθάλης, που αποδεδειγμένα επιταχύνουν την υποχώρηση των παγετώνων· κατά συνέπεια, εκφράζει τη λύπη του για την πλήρη έλλειψη προληπτικών μέτρων για τις πλημμύρες σε πολλές ΛΑΧ· ωστόσο, προειδοποιεί έναντι της εξάρτησης από μεγάλα φράγματα για την αντιμετώπιση των ζημιών από τις πλημμύρες, ιδίως στο πλαίσιο της αλλαγής του κλίματος, καθώς τα ακραία φαινόμενα βροχοπτώσεων είναι πιθανό να αυξήσουν την ένταση και τη συχνότητα των στιγμιαίων πλημμυρών, αυξάνοντας επομένως τις ανησυχίες για την ασφάλεια των φραγμάτων·
8. τονίζει ότι η κατασκευή φραγμάτων πρέπει να αξιολογείται όσον αφορά τις επιπτώσεις της στη ροή των ποταμών, τα δικαιώματα πρόσβασης σε υδάτινους πόρους και πόρους ποταμών και το κατά πόσον το φράγμα θα εκτοπίσει υφιστάμενους οικισμούς, θα διαταράξει τον πολιτισμό και τους πόρους διαβίωσης των τοπικών κοινοτήτων ή θα προκαλέσει εξάντληση ή υποβάθμιση των περιβαλλοντικών πόρων·
9. υπογραμμίζει ότι η Παγκόσμια Επιτροπή για τα Φράγματα συμπεραίνει στην έκθεσή της με τίτλο «Φράγματα και ανάπτυξη: νέο πλαίσιο λήψης αποφάσεων» της 16ης Νοεμβρίου 2000 ότι η οικονομική αποδοτικότητα των μεγάλων έργων φραγμάτων παραμένει δυσπροσδιόριστη, καθώς το περιβαλλοντικό και κοινωνικό κόστος των μεγάλων φραγμάτων δεν έχει υπολογιστεί επαρκώς από οικονομικής άποψης·
10. επισημαίνει ότι η υποχώρηση των παγετώνων προκαλεί τη γρήγορη επέκταση των

παγετωδών λιμνών που προκύπτουν φυσικά, σε βαθμό που υπάρχει κίνδυνος πλημμύρας από υπερχειλίση παγετώδους λίμνης (ΠΥΠΛ): επικροτεί το γεγονός ότι το πρόγραμμα στη Νότιο Ασία της παγκόσμιας διευκόλυνσης για τη μείωση των καταστροφών και την αποκατάσταση, σε συνεργασία με τη διεθνή στρατηγική των Ηνωμένων Εθνών για τη μείωση των καταστροφών, έχει δώσει προτεραιότητα στο ζήτημα των ΠΥΠΛ.

11. υπενθυμίζει την τραγική καταστροφή του 1941, όταν η πόλη Χουαράς, στο Περού, καταστράφηκε από την υποχώρηση παγετώδους φράγματος, με αποτέλεσμα να σκοτωθούν 4.500 άνθρωποι.
12. υπενθυμίζει ότι οι πλημμύρες στις ΛΑΧ απειλούν όχι μόνο ζωές αλλά και την ανάπτυξη των περιοχών: υπενθυμίζει ότι μία ΠΥΠΛ που συνέβη το 1985 από παγετώδη λίμνη στο Χούμπου Χιμάλ του Νεπάλ κατέστρεψε το σχεδόν ολοκληρωμένο έργο Namche Small Hydrel.
13. τονίζει ότι το ICIMOD (Διεθνές Κέντρο Ολοκληρωμένης Ορεινής Ανάπτυξης) έχει εντοπίσει περισσότερες από 8.000 παγετώδεις λίμνες μόνο στην περιοχή Ινδοκούχ και των Ιμαλαίων, εκ των οποίων 203, λόγω της θέσης τους και της αστάθειας των τοιχωμάτων του φυσικού τους φράγματος (λιθώνες), θεωρούνται εν δυνάμει κίνδυνοι.
14. υπογραμμίζει ότι στη Νότιο Ασία υπολογίζεται πως 1,3 δισ. άνθρωποι εξαρτώνται από τα 10 εντοπισμένα αιώνια ποτάμια συστήματα, τα οποία τροφοδοτούνται από βροχοπτώσεις και απορροές από το λιώσιμο του χιονιού και από παγετώνες στα Ιμαλάια: προτρέπει την ΕΕ να δώσει στην περιοχή αυτή προτεραιότητα, ώστε να προλάβει μελλοντικές ανθρωπιστικές καταστροφές από την όλο και μεγαλύτερη εμφάνιση κινδύνων υδάτινης προέλευσης.
15. τονίζει επίσης ότι οι περιοχές των ΛΑΧ στα κατάντη ποταμών ζουν από τους φυσικούς πόρους των λεκανών απορροής και είναι παγκοσμίως μεταξύ των περιοχών με το πλουσιότερο αγροτικό δυναμικό: υπενθυμίζει ότι η γρήγορη οικονομική ανάπτυξη τόσο της Κίνας όσο και της Ινδίας οφείλεται εν μέρει στη θέση τους ως κυριάρχων παραγωγών ρυζιού στον κόσμο, με το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγής τους να προέρχεται από τις λεκάνες του Γάγγη, του Γιανγκτσέ και του Κίτρινου Ποταμού, οι οποίες απειλούνται από ΠΥΠΛ.
16. σημειώνει ότι οι ισορροπημένες επενδύσεις σε μέτρα για τη διαχείριση της πλευράς της ζήτησης, τη διαχείριση της γης, καλύτερες μεθόδους συγκέντρωσης και αποθήκευσης των υδάτων και οργανισμούς υδάτινων πόρων είναι απαραίτητες για να αυξηθεί η βιώσιμη και αποδοτική χρήση του νερού, να μετριαστούν οι επιπτώσεις των επαναλαμβανόμενων περιόδων πλημμυρών και ξηρασιών, και να επιτευχθεί ένα βασικό επίπεδο ασφάλειας υδροδότησης ως πλατφόρμας για την οικονομική ανάπτυξη της Αφρικής: ζητεί λοιπόν να δοθεί προτεραιότητα σε επενδύσεις που επικεντρώνονται στην ανάπτυξη, τη μείωση της φτώχειας της υπαίθρου, την ανάπτυξη ανθεκτικότητας και προσαρμοστικότητας στην αλλαγή του κλίματος και την ενίσχυση της συνεργασίας σε διεθνείς λεκάνες απορροής ποταμών.
17. επισημαίνει ότι δεν υπάρχει καμία γνωστή μέθοδος για την ενίσχυση των παγετωδών λιμνών που προκύπτουν φυσικά, αλλά σημειώνει ότι η έκθεση του UNEP με τίτλο «Παγετώνες υψηλών ορέων και αλλαγή του κλίματος» (2010) αναφέρει άλλες μεθόδους

για τον μετριασμό των επιπτώσεων μιας πλημμύρας από υπερχειλίση λίμνης, μέσω αγωγών εκκένωσης και κατασκευών ανοικτών καναλιών και σιράγγων προκειμένου να μειωθεί η στάθμη των υδάτων στις παγετώδεις λίμνες και μέσω ελέγχου της ροής των υδάτων στο τοπικό ποτάμιο σύστημα για τη χρήση του υδροταμιευτήρα ως πόρου·

18. πιστεύει ότι, αν οι αγροτικές περιοχές υψηλής παραγωγής δεν προστατευθούν από τις επιπτώσεις πλημμυρών, οι ανερχόμενες οικονομίες μπορεί να υποστούν αιφνίδια αλλαγή πορείας στην ανάπτυξή τους και προβλήματα στην επισιτιστική ασφάλεια που θα εντείνονται ταχύτατα· υπενθυμίζει ότι, παρά την υπόθεση πως το λιώσιμο των παγετώνων στα Ιμαλάια θα αυξήσει πρωτίστως τη ροή όλων των ποταμών για 2-3 δεκαετίες, η ροή θα μειωθεί σημαντικά μακροπρόθεσμα· ως εκ τούτου, θεωρεί σημαντικό να καταρτιστούν στρατηγικές μετριασμού και προσαρμογής για να αντιμετωπιστούν οι ζηρασίες στο μέλλον·
19. εκφράζει την άποψη ότι οι επενδύσεις στην οικοδόμηση ικανοτήτων είναι απαραίτητες καθώς τα εύρωστα ιδρύματα διαχείρισης υδάτινων πόρων μπορούν να διασφαλίσουν συνεχείς αποδόσεις των επενδύσεων σε βιώσιμη αποδοτικότητα και να βελτιστοποιήσουν την κατανομή και τη χρήση των υδάτινων πόρων από πολλαπλούς οικονομικούς τομείς και πέραν διοικητικών και πολιτικών συνόρων·
20. υποστηρίζει θερμά τη σύσταση της Παγκόσμιας Επιτροπής για τα Φράγματα, σύμφωνα με την οποία πρέπει να δοθεί προτεραιότητα σε μέτρα διαχείρισης που αφορούν την πλευρά της ζήτησης και στη βελτιστοποίηση των επιδόσεων των υφιστάμενων υποδομών πριν από την κατασκευή οποιουδήποτε νέου έργου· φρονεί πως πρέπει να διεξάγονται περιοδικές συμμετοχικές επανεξετάσεις των υφιστάμενων φραγμάτων προκειμένου να αξιολογούνται ζητήματα που αφορούν την ασφάλεια των φραγμάτων και το ενδεχόμενο παύσης της λειτουργίας τους·
21. υπογραμμίζει ότι χωρίς λεπτομερή ενημέρωση σχετικά με περιοχές που απειλούνται από κινδύνους υδάτινης προέλευσης, η εγκατάσταση συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης, η παρακολούθηση των παγετωδών λιμνών και η λήψη υπέρ των ορεινών περιοχών πρακτικών μέτρων προσαρμογής και μετριασμού της αλλαγής του κλίματος θα αποδειχθούν επιτακτικό καθήκον· υποστηρίζει την πρωτοβουλία Himalayan University Consortium (κοινοπραξία πανεπιστημίων των Ιμαλαίων), που ξεκίνησε από τοπικά πανεπιστήμια με σκοπό τη συνεργασία για τη διεξαγωγή περαιτέρω επιστημονικών μελετών επί του ζητήματος·
22. σημειώνει ότι τα περισσότερα φράγματα έχουν σχεδιαστεί βάσει ιστορικών δεδομένων σχετικά με τις ροές των ποταμών, υποθέτοντας ότι τα πρότυπα ροής θα παραμείνουν τα ίδια όπως στο παρελθόν· επισημαίνει ότι η αλλαγή του κλίματος έχει προκαλέσει τεράστιες αβεβαιότητες για τις βασικές παραμέτρους που επηρεάζουν τα έργα κατασκευής φραγμάτων (καθώς η αλλαγή του κλίματος δεν αφορά μόνο τους μέσους όρους, αλλά και τις ακραίες τιμές)· επισημαίνει επίσης ότι η αλλαγή του κλίματος ενδέχεται να επιτείνει περαιτέρω τα προβλήματα καθιζήσεων, η συσσώρευση των οποίων πίσω από τα φράγματα αυτά στερεί επίσης από τις κατάντη πεδιάδες θρεπτικά συστατικά που είναι απαραίτητα για τη γονιμότητα του εδάφους·
23. τονίζει ότι οι μείζονες υποδομές που είναι ζωτικής σημασίας για την προώθηση των ενωσιακών στόχων για βιώσιμη ανάπτυξη και ενισχυμένη ασφάλεια διατροφής,

σύμφωνα με τους αναπτυξιακούς στόχους της χιλιετίας, βρίσκονται σε διαρκώς μεγαλύτερο κίνδυνο από τις επιπτώσεις των πλημμυρών και πρέπει να προστατεύονται· συνιστά στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα (διμερείς οργανισμοί ενίσχυσης, πολυμερείς αναπτυξιακές τράπεζες, ΕΤΕπ) να διασφαλίζουν ότι κάθε επιλογή φράγματος για την οποία εγκρίνεται χρηματοδότηση προκύπτει από συμφωνημένη διαδικασία ιεράρχησης των εναλλακτικών λύσεων όσον αφορά την άρδευση, την αποθήκευση νερού και την υδροηλεκτρική ενέργεια, και ότι τηρεί τις κατευθυντήριες γραμμές της Παγκόσμιας Επιτροπής για τα Φράγματα (WCD)· τονίζει περαιτέρω ότι οι υδροηλεκτρικοί σταθμοί, που συχνά είναι απαραίτητοι για τους ενεργειακούς πόρους των ΛΑΧ, διατρέχουν επίσης ιδιαίτερο κίνδυνο από τις στιγμιαίες πλημμύρες και τις κατολισθήσεις·

24. επισημαίνει ότι οι μικρές δεξαμενές υδάτων μπορούν να αυξήσουν την ανθεκτικότητα στην αλλαγή του κλίματος παρέχοντας οικονομικά αποδοτικές λύσεις όσον αφορά την υδροδότηση και τον μετριασμό των επιπτώσεων της ξηρασίας και να βελτιώσουν την επισιτιστική ασφάλεια αυξάνοντας την παραγωγικότητα της γεωργίας· επισημαίνει επίσης ότι στις επιλογές αποθήκευσης μικρής κλίμακας περιλαμβάνονται εξωποτάμιες λιμνοδεξαμενές, δίκτυα μικρών ταμιευτήρων πολλαπλής χρήσης και οι υπόγειες δεξαμενές·
25. τονίζει ότι υπάρχουν ελάχιστα στοιχεία για να τεκμηριωθεί ότι τα μεγάλα φράγματα είναι η μοναδική ή η βέλτιστη λύση στο πρόβλημα της ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς δεν βελτιώνουν απαραίτητως την πρόσβαση των φτωχών και ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού στην ηλεκτρική ενέργεια·
26. υπενθυμίζει τις υποχρεώσεις στο πλαίσιο της συνοχής της πολιτικής για την ανάπτυξη· τονίζει επίσης ότι πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη προσοχή στις επιπτώσεις που έχουν τα φράγματα στους πληθυσμούς που ζουν κατάντη αυτών, καθώς η κατασκευή φράγματος μπορεί να οδηγήσει σε ριζικές αλλαγές, όπως απώλεια της ασφάλειας διατροφής·
27. ενθαρρύνει τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και την ΕΕ να χρηματοδοτήσουν την οικοδόμηση ικανοτήτων και την κατάρτιση επί μεθόδων βελτιωμένης διαχείρισης της γης και βελτιωμένης αποθήκευσης των υδάτινων πόρων, οι οποίες λαμβάνουν υπόψη επιστημονικές και τεχνολογικές γνώσεις και την εκ νέου αξιοποίηση παλαιών γνώσεων όπως αρχαία παραδοσιακά αρδευτικά συστήματα, όπως περιγράφεται στην έκθεση του UNEP «Παγετώνες υψηλών ορέων και αλλαγή του κλίματος»· θεωρεί ότι το σύνολο της χρηματοδότησης από την ΕΕ πρέπει να ανταποκρίνεται στην προώθηση των στόχων πολιτικής της ΕΕ για βιώσιμη ανάπτυξη και ασφάλεια διατροφής, σε συμφωνία με τους αναπτυξιακούς στόχους της Χιλιετίας·
28. τονίζει ότι η κατασκευή και ενίσχυση φραγμάτων στις ΛΑΧ δεν αρκεί για την προστασία των ευάλωτων περιοχών και ζητεί να υπάρξει συντονισμένη προσπάθεια για τη ριζική αντιμετώπιση του προβλήματος και όχι μόνο των συμπτωμάτων του, ώστε να αποτραπεί η κατασπατάληση των χρημάτων των φορολογουμένων πολιτών της ΕΕ·
29. καλεί την ΕΕ, στο πλαίσιο της αντιμετώπισης των βαθύτερων αιτιών της αυξημένης συχνότητας και της έντασης των πλημμυρών, να προβεί σε περαιτέρω δεσμεύσεις για την επίτευξη του κλιματικού της στόχου για περιορισμό της αλλαγής του κλίματος σε 2°C πάνω από τα προβιομηχανικά επίπεδα·

30. καλεί την ΕΕ να εφαρμόσει και να προωθήσει ευρέως μέτρα μείωσης των εκπομπών με επίκεντρο την αιθάλη, όπως η ανάκτηση μεθανίου από εξόρυξη και μεταφορά άνθρακα, πετρελαίου και φυσικού αερίου, η δέσμευση μεθανίου στο πλαίσιο της διαχείρισης αποβλήτων και η χρήση ηλεκτρικών κουζινών καθαρής καύσης για το οικιακό μαγείρεμα, που θα συνεισφέρουν στην καταπολέμηση της αλλαγής του κλίματος και στη μείωση της υποχώρησης των παγετώνων·
31. επαναλαμβάνει την πεποίθησή του ότι τα μικρά υδροηλεκτρικά φράγματα είναι πιο βιώσιμα και οικονομικά αποδοτικά σε σύγκριση με τα μεγάλα υδροηλεκτρικά φράγματα· συγκεκριμένα, τονίζει ότι οι αποκεντρωμένες, μικρής κλίμακας επιλογές (πολύ μικρά υδροηλεκτρικά συστήματα, ηλιακά ηλεκτρικά συστήματα οικιακής κλίμακας και συστήματα αιολικής ενέργειας και βιομάζας) οι οποίες βασίζονται σε τοπικές ανανεώσιμες πηγές ενέργειας είναι πιο κατάλληλες σε αγροτικές περιοχές που απέχουν πολύ από κεντρικά δίκτυα υδροδότησης·
32. τονίζει ότι η αιθάλη παραμένει εξίσου βασική αιτία της υποχώρησης των παγετώνων όσο και το διοξείδιο του άνθρακα· συγκεκριμένα, υπενθυμίζει ότι η αιθάλη και το όζον στα χαμηλά στρώματα της ατμόσφαιρας είναι ατμοσφαιρικοί ρύποι που βλάπτουν την υγεία, μειώνουν το προσδόκιμο ζωής, επιτείνουν το λιώσιμο του χιονιού και των πάγων σε ολόκληρο τον κόσμο, μεταξύ άλλων στην Αρκτική, τα Ιμαλάια και σε άλλες περιοχές που καλύπτονται από παγετώνες και χιόνι· υπογραμμίζει ότι το όζον είναι επίσης ο σημαντικότερος ατμοσφαιρικός ρύπος που ευθύνεται για τη μείωση των αποδόσεων των καλλιεργειών, επηρεάζοντας κατά τον τρόπο αυτόν την ασφάλεια διατροφής· επισημαίνει ότι το μεθάνιο αποτελεί σημαντικό πρόδρομο ρύπο στον σχηματισμό του όζοντος και ότι οι μειώσεις των εκπομπών μεθανίου μειώνουν επίσης τον σχηματισμό του όζοντος·
33. προτρέπει να αναληφθεί άμεση δράση για τη μείωση των εκπομπών αιθάλης, κυρίως μέσω της προώθησης των ερευνών και των επενδύσεων σε τεχνολογίες που στοχεύουν στη μείωση των ρυπογόνων εκπομπών, ως έκτακτο μέτρο για να σταματήσει το λιώσιμο των παγετώνων· δεδομένου του σύντομου βίου της αιθάλης στην ατμόσφαιρα, συνιστά το συνδυασμένο μετριασμό επιπτώσεων με στρατηγικές άμεσης δράσης, ώστε να περιοριστεί δραστικά και γρήγορα ο κίνδυνος ΠΥΠΛ·
34. καλεί την ΕΕ να προωθήσει την υπάρχουσα τεχνολογία που μειώνει δραστικά τις εκπομπές αιθάλης· πέραν τούτου προτρέπει να στηριχθούν και να ενθαρρυνθούν κανονισμοί που θα απαγορεύουν τις τακτικές αφανισμού των δασών, θα επιβάλλουν αυστηρούς και τακτικούς ελέγχους στις εκπομπές των οχημάτων, θα περιορίζουν την καύση βιομάζας και θα παρακολουθούν τις ετήσιες εκπομπές των εγκαταστάσεων παραγωγής ενέργειας· καλεί την ΕΕ να προωθήσει τα 16 διαφορετικά μέτρα για τη μείωση των εκπομπών αιθάλης και μεθανίου που ορίζονται στην έκθεση του UNEP με τίτλο «Ολοκληρωμένη αξιολόγηση της αιθάλης και του τροποσφαιρικού όζοντος» προκειμένου να επιτευχθούν και βελτιώσεις της ποιότητας αέρα και κλιματικά οφέλη στο εγγύς μέλλον στο πλαίσιο του διαλόγου της με τις αναπτυσσόμενες χώρες, και να εργαστεί η ΕΕ για τη διεύρυνση των διαφόρων υφιστάμενων περιφερειακών συμφωνιών για την πρόληψη της ατμοσφαιρικής ρύπανσης βάσει των εργασιών στο πλαίσιο της Σύμβασης για τη διασυννοριακή ρύπανση της ατμόσφαιρας σε μεγάλη απόσταση (CLRTAP)·

35. καλεί την ΕΕ να προωθήσει τη θέσπιση παγκόσμιου συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης για πλημμύρες, κατολισθήσεις και τσουνάμι (ενδεχομένως υπό την αιγίδα των Ηνωμένων Εθνών) και να διασφαλίσει ότι αυτές οι πληροφορίες φτάνουν σε απομακρυσμένες περιοχές και στις πιο ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού στις αναπτυσσόμενες χώρες·
36. επισημαίνει ότι οι εν εξελίξει διαπραγματεύσεις για τη συμπερίληψη της αιθάλης στην αναθεώρηση του Πρωτοκόλλου του Γκέτεμποργκ της Σύμβασης για τη διασυνοριακή ρύπανση της ατμόσφαιρας σε μεγάλη απόσταση (CLRTAP) ως προτύπου και τονίζει την ανάγκη να δοθεί συνέχεια στην έκθεση του UNEP με τίτλο «Ολοκληρωμένη αξιολόγηση της αιθάλης και του τροποσφαιρικού όζοντος» μέσω της εκπόνησης παγκόσμιου σχεδίου δράσης για τη μείωση των εκπομπών βραχυβίων παραγόντων κλιματικής επιδείνωσης·
37. καλεί την ΕΕ, δεδομένου του διασυνοριακού χαρακτήρα των ΠΥΠΛ, να προαγάγει τις διακρατικές επαφές, με σκοπό να αναπτυχθούν πολιτικές που θα ασχολούνται με τις φυσικές καταστροφές, και να ενθαρρύνει τις δέουσες επενδύσεις, για να προστατευθούν οι χώρες της περιοχής Ινδοκούς και Ιμαλαίων από την πλημμύρα· απευθύνει έκκληση να αναγνωριστεί το γεγονός ότι δεν πρόκειται για πρόβλημα που αφορά μια χώρα, αλλά αφορά πολλές και, ως εκ τούτου, ζητεί την υιοθέτηση πολυμερούς προσέγγισης για την επίλυσή του·
38. συνιστά τον επείγοντα σχηματισμό ενός διασυνοριακού οργανισμού, που θα ιδρυθεί υπό την αιγίδα του ΟΗΕ και θα έχει ρητή αποστολή την ανταλλαγή διαθέσιμων δεδομένων, την αντιμετώπιση των προβλημάτων και των αιτίων των διασυνοριακών κινδύνων υδάτινης προέλευσης και την πρόταση των αναγκαίων μέτρων προσαρμογής και μετριασμού των επιπτώσεων· τονίζει ότι εάν δεν υπάρχει ένας οργανισμός διευθέτησης αυτού του είδους που να είναι επικεφαλής, οι κρίσιμες διαπραγματεύσεις σχετικά με την πρόληψη των πλημμυρών και τον μετριασμό των επιπτώσεών τους μπορεί να αποδειχθούν ανυπέρβλητα εμπόδια μεταξύ χωρών που έχουν διαφορές· τονίζει ότι οι περιοχές των παγετώνων, που αποτελούν συχνά την πηγή πλημμυρών, θεωρούνται σημεία στρατηγικής σημασίας, σχηματίζοντας σύνορα μεταξύ κρατών και, ως εκ τούτου, τα εμπλεκόμενα μέρη μπορεί να αποδειχθούν απρόθυμα να ανταλλάσσουν πληροφορίες ζωτικής σημασίας·
39. επισημαίνει ότι τα έργα κατασκευής φραγμάτων έχουν επιπτώσεις στη διεθνή ασφάλεια· τονίζει ότι αυτές οι επιπτώσεις μπορούν να είναι αρνητικές δημιουργώντας διασυνοριακές συγκρούσεις, κοινωνική αναταραχή και περιβαλλοντική βλάβη· ωστόσο, υπενθυμίζει ότι τα ζητήματα ενέργειας και υδροδότησης μπορούν να έχουν και θετικές επιπτώσεις ενισχύοντας τον διάλογο μεταξύ γειτονικών κρατών ή περιοχών·
40. τονίζει ότι κάθε σχεδιασμός φράγματος πρέπει να αξιολογείται βάσει πέντε αξιών: αμεροληψία, αποτελεσματικότητα, συμμετοχική διαδικασία λήψης αποφάσεων, βιωσιμότητα και υποχρέωση λογοδοσίας· γενικότερα, απευθύνει έκκληση η διαδικασία λήψης αποφάσεων σχετικά με φράγματα να λαμβάνει πλήρως υπόψη την έννοια των ανθρωπίνων δικαιωμάτων· συγκεκριμένα, υπενθυμίζει ότι, όπου τα έργα επηρεάζουν αυτόχθονες πληθυσμούς και φυλές, αυτές οι διαδικασίες πρέπει να καθοδηγούνται από την ελεύθερη και εκ των προτέρων συναίνεση των εν λόγω πληθυσμών κατόπιν ενημέρωσής τους· ζητεί τη διεξαγωγή εκτενών εκτιμήσεων των επιπτώσεων που

αξιολογούν πλήρως το περιβαλλοντικό και κοινωνικό κόστος των έργων κατασκευής φραγμάτων με διαφανή τρόπο και με τη συμμετοχή του κοινού πριν από την έγκριση οποιουδήποτε έργου κατασκευής φράγματος·

41. προτείνει επίσης να υλοποιούνται τα έργα κατασκευής φραγμάτων χωρίς δυσκολία ως έργα γρήγορου κέρδους ("fast-win"), εφόσον πληρούται μια σειρά από κοινωνικά, οικονομικά και περιβαλλοντικά κριτήρια·
42. εκφράζει ανησυχίες για το γεγονός ότι η Παγκόσμια Τράπεζα έχει δαπανήσει πάνω από 100 δισεκατομμύρια δολάρια για την κατασκευή φραγμάτων, κυρίως για μεγάλης κλίμακας υδροηλεκτρικά έργα εξαγωγικού προσανατολισμού, τα οποία έχουν εκτοπίσει κατ' εκτίμηση 40-80 εκατομμύρια ανθρώπους, έχουν προκαλέσει απώλεια πόρων διαβίωσης και ζημιές σε οικοσυστήματα, ενώ έχουν επιβαρύνει με τεράστια χρέη αναπτυσσόμενες χώρες·
43. τονίζει ότι στους εκτοπισθέντες λόγω της κατασκευής φραγμάτων δεν πρέπει να παρασχεθεί απλώς οικονομική αποζημίωση, αλλά και εγγυήσεις όσον αφορά την ικανότητά τους να διασφαλίσουν μακροπρόθεσμα τους πόρους διαβίωσής τους·
44. ζητεί την ολοκληρωμένη, διαφανή και συμμετοχική αξιολόγηση όλου του εύρους των διαθέσιμων επιλογών για τη μείωση των επιπτώσεων των πλημμυρών και την κάλυψη των αναγκών σε νερό και ενέργεια, δίνοντας προτεραιότητα σε λύσεις που βασίζονται στο οικοσύστημα και στο να καταστούν τα υφιστάμενα συστήματα πιο αποτελεσματικά και βιώσιμα·
45. προτρέπει την ΕΕ να ακολουθήσει πολιτικές οικολογικής διαχείρισης ("soft-path") των υδάτων παράλληλα με την προαγωγή της υποδομής σε φράγματα· αναγνωρίζει ότι οι συνθήκες που οδηγούν σε πλημμύρα δεν είναι στατικές και γι' αυτό απαιτούν ευέλικτη προσέγγιση· ζητεί τη βελτίωση της πρόβλεψης πλημμυρών, τη στεγανοποίηση των κτηρίων έναντι των πλημμυρών και την ανάπτυξη της περιχαράκωσης της κοίτης πλημμυρών και συστημάτων εκτροπής·
46. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	25.5.2011
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+ : 24 - : 4 0 : 0
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Thijs Berman, Michael Cashman, Corina Crețu, Nirj Deva, Leonidas Donskis, Charles Goerens, Catherine Grèze, Franziska Keller, Norbert Neuser, Bill Newton Dunn, Maurice Ponga, Birgit Schnieber-Jastram, Michèle Striffler, Alf Svensson, Ελένη Θεοχάρους, Patrice Tirolien, Ivo Vajgl, Anna Záborská, Iva Zanicchi, Gabriele Zimmer
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Κρίτων Αρσένης, Santiago Fisas Ayxela, Isabella Lövin, Emma McClarkin, Csaba Óry, Cristian Dan Preda, Åsa Westlund